

Stretnutia s vodiacimi medvedicami 2

Napísal užívateľ Vlado Vician
Štvrtok, 02 Február 2012 07:53

Ďalšie zaujímavé stretnutie na Poľane bolo 21 júla 2007 na lokalite Mláky. Vtedy som sa vybral stúpať pravým hrebeňom Hrochotskej doliny na Hrbatú lúčku a na Želobúdzsku skalú. Na Mlákach vždycky spozorniem. Taktiež je to lokalita, kde sa zvykne zdržiavať zver. Vedú stáde migračné trasy jelenej a diviačej zveri a samozrejme aj medveďov.

Je to vlastne najdôležitejšie miesto prechodu zveri z centrálného horského masívu Poľana do oblasti juhozápadných predhorí, kde sa v zimnom a najmä skorojarnom a jesennom období zver koncentruje z dôvodu potravinovej ponuky. Pomaličky som prechádzal zrakom po okolitom teréne. Po pár metroch som sa späť. Z pravej strany sa ozval veľký praskot a potom sa všetko udialo veľmi rýchlo. Z nevelkej húštiny pár desiatok metrov na pravo odo mňa vyskočili priamo zo zeme do výšky asi 2 metrov na jeden dub dve medved'atá. O pár metrov ďalej sa mihla medvedica, ktorá začala trieliť do lesa smerom k hrebeňu. V momente sa ale zháčila pozrela za sebou a keď nevidela mláďatá, jej zrak padol na mňa. Vtedy sa dlhými skokmi pustila rovno za mnou. Mysľou mi prebehlo, že vybehnem na jeden skoro zhnitý posed, ktorý bol niekoľko metrov za mnou. Hneď som ale zakopol a padol na zem. V tom momente sa odohralo niekoľko vecí naraz. Vstávajúc som pozrel na medvedicu, ktorá stále trielila ku mne, súčasne s praskotom skočilo jedno medved'a zo stromu priamo pred medvedicu a začalo bežať k hrebeňu. Medvedica sa zháčila a vzápätí začala bežať za svojím mláďaťom. To som už stál na nohách a pozoroval ako sa vzd'alujujú, odhadujúc situáciu som sa snažil aj o fotodokumentáciu. Druhé mláďa ostalo na strome a bojzливо na mňa pozeralo. Priznám sa, že vtedy som urobil chybu. Namiesto toho aby som sa bol pobral okamžite preč zostal som medved'a pozorovať. Bolo to odo mňa neopatrné. Spravil som pár záberov ako lozí po strome a fučí. Potom zliezlo a vyliezlo na ďalší strom. Pomaličky som začal ustupovať. Chcel som aby sa upokojilo a odbehlo za svojou matkou. Okrem toho návrat medvedice by v tomto prípade mohol byť veľmi nepríjemný. Po asi 10 minútach som sa začal vzd'alovať. Medved'a zliezlo zo stromu a začalo upaľovať smerom kde odišla medvedica aj s druhým mláďaťom. Vracal som sa späť a myslel som len na to, že sa snád' našli.

Dňa 27. apríla 2008 som pozoroval medvedicu ako bežala cez lúku s tromi mláďatami. Mal som len málo času, aby som mohol odhadnúť, či je to niektorá z medvedíc, ktoré som pozoroval pred rokom. Podľa veľkosti, stavby tela a sfarbenia to celkom dobre mohla byť práve tá, čo ma pred rokom prehnala na Mlákach

Doslova adrenalínový zážitok som zaznamenal 3. mája 2008. Bol som v doline Macáková, kde je ešte poriadna „divočina“. Zväžnica, po ktorej som šiel, miestami viedla hustými smrekovými a bukovými mladinami. Najskôr mi prišli do cesty dve čriedy jeleníc a potom sa zľava ozval praskot. Vzápätí som ani nie 20 m pred sebou zbadal dve minuloročné medved'atá. Aj ony ma zaregistrovali, rozbehli sa hore svahom a vzápätí, len niekoľko metrov

Stretnutia s vodiacimi medvedicami 2

Napísal užívateľ Vlado Vician
Štvrtok, 02 Február 2012 07:53

za nimi, utekala aj medvedica. Naraz sa však zvrtila a pustila sa smerom nadol. V prvom momente som inštinktívne uskočil, no potom som zastal a dúfal, že situácia sa upokojí. V ceste som pokračoval až po chvíli, ale to už medvied'atá, vo vzdialenosti asi 50 m predou mnou, utekali nazad smerom dolu. Pomyslel som si, že asi uháňajú za medvedicou, preto som zostúpil zo zväžnice asi 10 m, aby som ich mohol lepšie sledovať. Bola to však chyba. Napadlo mi, že medvedica môže byť aj niekde inde a dokonca v mojej blízkosti. Už-už som sa chcel vrátiť na zväžnicu, keď sa mi za chrbtom ozval praskot a vzápätí som ju aj uvidel. Bola za mnou. Najskôr sa vynoril jej chrbát a potom sa ukázala v celej svojej kráse. Pátrala po okolí, zjavne hľadala, kam sa podeli mlád'atá. Bol som v staršom redšom lese a periférne som videl, že nablízku nie je nijaký strom, na ktorý by som sa mohol vyštveraať ba ani nič iné, kde by sa dalo ukryť. V tomto smere ako tak som uprel zrak k neďalekej smrekovej mladine. V tom okamihu sa udialo naraz niekoľko vecí. V okamihu ako som vyhodnocoval situáciu či zostať nehybne stáť, alebo sa dostať na jeden zo smriečkov som sa inštinktívne pohol k smrekovej mladine. Súčasne som zachytil počínanie medvedice, ktorá si to skokmi namierila rovno na mňa. V okamihu som zhodnotil situáciu, že medvedica evidentne o mne vie, som medzi ňou a jej mlád'atami a trieli za mnou. Možno by som bol najlepšie spravil, keby som nebol urobil nič, teda ostal ticho stáť na mieste, pritisnutý k buku. S najväčšou pravdepodobnosťou by sa bola priblížila na niekoľko metrov a po zistení, že jej a jej mlád'atám nehrozí žiadne nebezpečenstvo, od útoku by upustila. Hneď som ale zistil, že každý pokus o únik je zbytočný. Jediné čo sa mi v tom momente zdalo, že by mohlo zabráť, bolo, že sa prudko otočím, prípadne na ňu aj zakričím. Takáto moja reakcia mohla priniesť samozrejme aj opačný efekt. Našťastie to dopadlo dobre. Nevie, či zabralo práve to, isté je, že v okamihu ako som sa otočil (k zakričaniu ani nedošlo), bola odo mňa menej ako desať metrov, sa aj ona zvrtila a začala bežať naspäť na zväžnicu. Bolo zrejmé, že ma chcela len zastrašiť, čo je typické pre väčšinu takýchto výpadov medveďa voči človeku. Už som sa cítil v bezpečí, preto som ju ešte vyfotografoval v okamihu, keď vybiehala hore svahom. Tam sa opäť pozrela presne smerom, kam odbehli medvied'atá a veľkými skokmi si to namierila za nimi. Po chvíli nebolo po medvedici ani stopy. Ticho som hľadel do šera lesných zakutí, niekde do miest, kde utekala medvedica. Tá tam už dávno nebola. Okolo mňa len ticho šumela hora. Potom dopadla na mňa únava a aj trošku možno aj obava pri predstave, že to naozaj nemuselo dopadnúť dobre. Našťastie dopadlo. S určitosťou môžem povedať, že to bolo moje doteraz najadrenalínovejšie stretnutie s touto šelmou. Keďže moja trasa smerovala tým smerom ako odišli medvede, ktoré boli značne vystresované chcel som sa im teraz vyhnúť. Spiatočnú cestu som absolvoval veľkým oblúkom. Cestou som sa zamýšľal nad chybami, ktoré som spravil a sľuboval si, že nabudúce sa už zachovám správne.

Stretnutia s vodiacimi medvedicami 2

Napísal užívateľ Vlado Vician
Štvrtok, 02 Február 2012 07:53

Možno sa to zdá byť divné, že som sa v takýchto chvíľach snažil fotografovať, čo sa aj z časti podarilo. Je potrebné si uvedomiť, že keď musíte bezprostredne riešiť takúto situáciu dokážete reagovať relatívne správne. Púť sebazáchovy vám umožní reagovať racionálne. Stres nastupuje až niekoľko minút po takýchto adrenalinových zážitkoch.

V našich horách naozaj nie je zvláštnosťou stretnúť medveďa. Musíme si však uvedomiť, že medveď, ktorý má pomerne slabý zrak, nás najskôr zaregistruje sluchom a čuchom. Ak máme dobrý vietor a správame sa pokojne, možno medveďa dlhšie pozorovať často i z menšej vzdialenosti a nič sa nestane. Na dospelého medveďa natrafíme v priebehu dňa len sporadicky. Výnimkou sú osamostatnené mladšie medvede alebo vodiace medvedice. Treba mať však vždy na pamäti, že pri stretnutí s medveďom sa nesmieme správať bezhlavo a panicky. Ak je to len trocha možné, vždy treba zachovať pokoj a rozvahu. Pri veľmi blízkych stretoch s medvedicou a mláďatami treba konať od prvého okamihu čo najopatrnnejšie, aby sme nevytvárali ďalšie stresové podmienky. Ak to dovoľuje situácia, najistejšie je nenápadné vycúvať po vlastnej stope. Pochopiteľne, môžu nastať i kritické stretnutia, ale takým sa treba vyhýbať. Takisto by sme mali vedieť, že hravé a samopašné medved'atá sa môžu k nám priblížiť nebezpečne blízko (i keď si to neželáme) a medvedica ich bude nasledovať i keď my ju v tých okamihoch nevidíme ani nepočujeme. Nedá sa presne definovať, ako sa má človek správať, keď sa s ním stretne znenazdajky, doslova zoči-voči, no ani vtedy (ak sa to dá) nemá konať zbrklo, lebo to len zvyšuje jeho agresivitu. Aj v tomto prípade platí zachovať sa čo najpokojnejšie. Medveď totiž takisto vyhodnocuje situáciu a ak neurobíme žiadnu nerozvážnosť, väčšinou sa to skončí k spokojnosti na oboch stranách.

Ing. Vladimír Vician, PhD.